

R4-oost als groene navelstreng?

bewonersgroep sint-kruis-winkel licht hun visie toe

tekst en foto's: vzw bewonersgroep Sint-Kruis-Winkel / Mendonk

Je bent wellicht al eens vanuit Gent naar Nederland gereden via de John F. Kennedylaan (R4-oost). Deze weg wordt minder belangrijk (primaire weg II), het verkeer wordt meer langs de R4-west geleid die een primaire weg I wordt. Daarom werd de voorbije jaren méér geïnvesteerd aan de westelijke kant van het kanaal Gent-Terneuzen. Het verkeer op deze wegen neemt enorm toe, en daardoor raakt het onzichtbare probleem van fijn stof en geluidsoverlast maar niet opgelost.

Terugblik

Als je in de archieven van het Vlaams Parlement en die van de Gentse gemeenteraad kijkt, dan kan je lezen dat men zo'n dertien jaar geleden voor het eerst sprak over geluidbuffering en op zoek ging naar oplossingen voor het stofprobleem. Er zouden op korte termijn geluidswanden komen langs de R4-oost. Vandaag de dag blijkt dat er nog géén actie ondernomen werd.

De vzw Moervaartvallei (Bewonersgroep Sint-Kruis-Winkel/Mendonk) en het Gents Milieufrent vinden het dan ook hoogste tijd voor actie. In 2009 hebben we dit probleem bij de stuurgroep Gentse Kanaalzone aangekaart. Gouverneur Denys erkende onmiddellijk de ernst van het probleem en besliste dat er een masterplan R4-oost moest komen. Hiervoor zal de AWV (Administratie Wegen en Verkeer) samenwerken met de VLM (Vlaamse Landmaatschappij). Onze vereniging

heeft samen met het GMF een advies ingediend. Dit advies kwam ook politiek in beeld. Er werden namelijk onmiddellijk door parlementslid Helga Stevens diverse vragen gesteld aan de bevoegde minister. Uit een antwoord van minister Crevits

Hoe zit het met de buffering van de R4-Oost

Minister Hilde Crevits antwoordde op de vraag van Helga Stevens.

In de langetermijnvisie die is opgemaakt door de studiegroep Omgeving werd er een algemeen plan opgesteld voor de groenaanplanting langs de R4-west en -oost. Om deze algemene voorstellen te vertalen naar concreet uitgewerkte aanplantingen zal AWV Oost-Vlaanderen vanaf begin 2010 samenwerken met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). De VLM is immers ook opdrachthouder voor de uitwerking van de koppelingsgebieden in de Gentse haven zodat de concrete groenaanleg langs de R4 kan aansluiten op de genomen of te nemen acties in het kader van de koppelingsgebieden. De groenaanleg langs de R4 zal gespreid worden over verschillende jaren, hiervoor is er nog geen concrete timing, behalve voor de zone rond Sint-Kruis-Winkel.

Het uitzicht van de buffering en de groenaanleg zullen in principe voor groenaanleg op het niveau van de deelstructuren in het masterplan worden besproken en concreet worden uitgewerkt in de bestekken.

Geluidswanden
op een
natuurlijke
manier: type
Green Pyramide.
(Noise solution)

kennedylaan in 2020

(zie pagina 30) blijkt nu dat er in de buurt van Sint-Kruis-Winkel actie zal worden ondernomen! We zijn dan ook héél verheugd dat de inspanningen van onze beide verenigingen aanzet geven tot actie en verandering.

in functie van de leefbaarheid van de kanaalorden wordt er echter best zo snel mogelijk aangeplant.
strategisch plan
Gentse kanaalzone

Wat vragen wij eigenlijk ?

We vragen dat de geplande buffering er snel komt, met groenschermen langs de R4-oost ter hoogte van Sint-Kruis-Winkel. Volgens studiegroep Omgeving zorgt dit ook voor lagere snelheden, dank zij een smallere horizon en voor een betere bescherming van de fietser. Uit een dorpsbevraging (DorpInzicht 2007) blijkt dat men vraagt naar een groene buffering, naar maatregelen tegen fijn stof,...

Wij vragen geluidswanden op een natuurlijke manier (type Green Pyramide), taluds met begroeiing en aanplanting van bomen. Vegetatie vormt immers een biologische filter tegen luchtvervuiling. Ook vragen we om stukken weiland langzij de R4-oost te beplanten - met toestemming van de eigenaars - en zo minibusjes te creëren die de natuurlijke buffer alleen zullen versterken. Belangrijk in het hele verhaal is de hoogte van de buffering, omdat de R4-oost zo'n 3 meter hoger ligt dan het dorp Sint-Kruis-Winkel.

Hier is ook een uitgelezen kans om de realisatie van de buffer te combineren met de uitbouw van het fietsroutenetwerk - dat zijn we niet vergeten. We gingen hiervoor te rade bij de Fietsersbond.

Groene laan

Onze doelstelling is dat de R4-oost een groene laan wordt. Door aanplanting van bomen en planten zorgen we niet alleen voor een geluidsbuiter; we maken ook werk van een betere luchtkwaliteit in de Gentse kanaalzone. Dat is dringend noodzakelijk want de Gentse kanaalzone is één van de hot spot fijnstof van Vlaanderen. Het is immers wetenschappelijk bewezen dat je met een juiste keuze van planten en een juiste aanplanting, fijnstof kunnen afvangen en gasvormige componenten (NO_x en O₃) via het blad uit de lucht kunnen nemen.

De stadsmisatie Gent 2020 is:

Gent, een scheppende stad, die door een door- gedreven bundeling van alle creatieve krach- ten een voortrekkersrol speelt bij de ontwik- keling van een duurzame, solidaire en open samenleving.

Laten we dit eens toepassen op de R4-oost !

Laten we creatief zijn en gebruik maken van de kennis die onze buurlanden al hebben opgedaan over groenbuffers en luchtkwaliteit.

Nieuwe onderzoeken en studies zijn niet nodig, actie des te meer. Laten we voortrekkers zijn en gebruik maken van nieuwe technieken (vb. Greenwallbuffering) die ervoor zorgen dat we wel degelijk een duurzame leefomgeving kun- nen ontwikkelen binnen de Gentse kanaalzone

Enkele cijfers

- Een rij laanbomen kan leiden tot 25% reductie van de stofconcentratie (Khan & Abbasi, 2001).
- Een groene gordel van 500 m breedte, ontwik- keld langs een petroleumraffinaderij in West-India, gaf aanleiding tot een reductie van de stof- concentratie met 37% (Rao et al., 2004).
- De luchtkwaliteit verbetert met toenemende bosindex. In een bosgebied (100%) kan de luchtkwaliteit op korte termijn verbeteren met 13% voor PM10 (= fijn stof met diameter < 10 µm) (Nowak & Crane, 2000).
- Een stadsboom kan een hoeveelheid NO_x en fijn stof vastleggen gelijk aan de productie ver- oorzaakt door ca. 10.000 autokilometers (Al- terra 2006).

Ook visueel zou dit een opsteker worden voor de grijze John F. Kennedylaan. Het is immers aange- toond dat een groene leefomgeving mensen tot rust brengt en bijdraagt tot een goede gezond- heid. Onderzoekers in Nederland (www.wur.nl) ko- men tot de vaststelling dat extra groen helpt om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Meer info

Bewonersgroep Sint-Kruis-Winkel / Mendonk
www.moervaartvallei.be